

JORDI MASCARELLA I ROVIRA — FRANCESCA ROMANA UCCELLA

Ripoll. Itinerari literari autoguiat

Càtedra M. Àngels Anglada. Universitat de Girona–Diputació de Girona. Girona (2010). 64 pàgines

L'itinerari literari per Ripoll és la darrera guia editada per la Càtedra M. Àngels Anglada de Patrimoni Literari, que té per objectius promoure la divulgació de l'obra dels escriptors gironins i fomentar l'estudi sobre la relació entre la literatura i el paisatge, com també crear itineraris i parcs literaris.

Jordi Mascarella i Francesca Romana Uccella ens proposen la lectura de divuit textos, entre poesia i prosa, a través dels quals el lector pot realitzar un autoguiatge pels carrers i les places i també pel paisatge natural de la vila de Ripoll.

Els autors han elaborat una guia pensada alhora per al turista i per al vilatà. El llibre es presenta en un format petit, molt manejable i útil per a la seva funció. El lector es troba amb un llibret editat amb pulcritud, que combina amb elegància dibuix i fotografies en color i en blanc i negre. Cal anotar, però, que el mapa del recorregut, situat al final de la guia, només resulta útil si es coneix amb exactitud el traçat del nucli urbà de Ripoll; en canvi, per a un turista nouvingut es fa necessari un mapa més detallat, amb els noms i la ubicació de places, carrers i monuments.

El llibre s'estructura en tres parts. En la primera els autors fan una breu presentació, en la qual justifiquen l'elecció dels textos, ajuden el lector a situar-se en el temps i fan unes consideracions generals. La segona part és el cos principal de la guia i agrupa tots els textos. Finalment, s'inclou un mapa amb la indicació dels punts del recorregut, que també pot ésser utilitzada com a índex.

Els autors especifiquen que la majoria dels textos són moderns i contemporanis i que els autors escollits estan vinculats al poble per diferents motius. La guia no proporciona cap més informació. A partir de la pàgina 5 comença un joc —on el lector és turista, i el turista, lector— que implica una actitud diferent entre la visita i el visitant. Demana la predisposició a l'encís per comprendre la realitat amb un temps i una forma diferents a les visites guiades més habituals.

El recorregut s'inicia amb l'observació del patrimoni natural; és a dir, la visita comença entorn de les muntanyes i els rius que envolten la vila. A continuació, el lector es troba amb un recull de textos que li parlen dels símbols de Ripoll: el monestir, les guerres carlines, la Renaixença, el Museu Etnogràfic, les

armes, els rius i la indústria metal·lúrgica. Les lectures es disposen al llarg dels carrers i les places del poble, sense seguir una línia temporal estricta. Però si el turista o vilatà entra dins el joc, la percepció de la barreja dels anys crea gairebé una auca imaginària.

En resum, aquesta guia esdevé una eina més a disposició del turista i del vilatà i revalorà el discurs patrimonial, recordant els principals elements del passat, que actualment són considerats part de la tradició i símbols de la història local i catalana. Així mateix, com a guia té un element singular, i és el fet que aporta a la visita punts de vista i reflexions de diferents veus i temps, que difícilment podrien arribar al públic no especialitzat.

Roser Capdevila i Caballero